

Aanmeldformulier beheer kennisproduct (29-4-2025)

Onderdeel A

Titel

Handreiking digitaal vernietigen (herziening)

Aanleiding

De huidige handreiking digitaal vernietigen bevat nuttige kennis. Toch zijn er genoeg aanknopingspunten om de handreiking grondig te herzien. Denk daarbij aan:

- De afgelopen jaren zijn er veel ontwikkelingen geweest op het gebied van vernietiging. Denk bijvoorbeeld aan het project van de VNG om vernietiging te realiseren als generieke voorziening.
- Binnen het DUTO-raamwerk is het fundament gelegd voor correcte vernietiging van overheidsinformatie. De handreiking moet daar nu aansluiting op krijgen en daarnaast zorgen voor verdere verdieping op het DUTO-proces vernietigen.
- De quickscan van 2024 gaf als conclusie dat de handreiking toe is aan een update.
- De Archiefwet 20xx stelt nieuwe eisen aan het vernietigingsproces. Hiervoor moeten binnen de handreiking handvatten voor worden geboden.

Naast bovenstaande inhoudelijke argumenten is er nog steeds grote behoefte bij de doelgroep om handvatten te krijgen voor het ordentelijk vernietigen van overheidsinformatie. Op het platform KIA worden veel vragen gesteld die te maken hebben met vernietiging. Ook tijdens de inloopspreekuren die het NA organiseert komt het onderwerp vernietiging veel aan bod.

De samenloop van voortschrijdend inzicht en een stijgende behoefte bij de doelgroep zorgen ervoor dat een grondige herziening van de handreiking geoorloofd is.

Status

update

Doelgroep

- Adviseurs informatiebeheer die het proces voor digitaal vernietigen inrichten
- Functioneel beheerders die digitaal vernietigen in applicaties
- (Informatie)Architecten die het applicatielandschap vormgeven waar vernietiging in verwezenlijkt moet worden.

Doel

Ervoor zorgen dat er op handvatten zijn voor het op tijd en ordentelijk uitvoeren van vernietiging van overheidsinformatie.

Type kennisproduct

Handreiking

Korte beschrijving

Een belangrijk onderdeel van de herziening van de handreiking digitaal vernietigen zal het laten aansluiten op het DUTO-raamwerk zijn. In het raamwerk staat immers het DUTO-proces vernietigen met de daarbij behorende functies en modeleisen. Het is daarom van belang dat bij elke module en op de startpagina wordt uitgelegd wat de relatie is met het DUTO-raamwerk. En wat de doelgroep aan informatie vindt bij de handreiking digitaal vernietigen en bij het DUTO-raamwerk.

De nieuwe structuur van de handreiking kan worden opgedeeld in drie onderdelen:

1. Waarom is digitaal vernietigen belangrijk? (module 1)
 - a. In deze module wordt toegelicht wat het belang van digitaal vernietigen is. Met daarbij ook risico's die je loopt als het niet gebeurt en welke kansen er liggen.
2. Hoe ziet het proces eruit en welke wettelijke eisen worden aan dat proces gesteld? (module 2 en 3)
 - a. Deze modules richten zich op het proces van vernietigen. Denk daarbij aan welke stappen er grofweg zijn in een vernietigingsproces.
 - b. Deze modules richten zich op de eisen die er worden gesteld aan digitale vernietiging vanuit wet- en regeling. Denk daarbij aan handvatten voor het opstellen van een procesbeschrijving en een verklaring van vernietiging.
3. Hoe ga je om met uitdagingen van digitaal vernietigen in de praktijk? (module 4 en 5)
 - a. Deze modules richten zich op de praktijk en geven handvatten om met de uitdagingen om te gaan. Daarbij wordt een keuze gemaakt uit veelvoorkomende uitdagingen. Hierover zal, na mogelijk akkoord, nog navraag worden gedaan op KIA.

Een belangrijk uitgangspunt van de herziening is dat het DUTO-raamwerk het *wat* uitlegt. De handreiking digitaal vernietigen richt zich meer op het *hoe*. Dit houdt in dat de handreiking digitaal vernietigen zich de gebruiker helpt om het proces van vernietigen op verschillende niveaus in te vullen, zowel op het niveau van randvoorwaarden die in het DUTO-raamwerk worden genoemd als de uitvoering van het proces. Zo zal er bijvoorbeeld een model worden opgesteld voor een verklaring van vernietiging.

Outline

De handreiking digitaal vernietigen zal bestaan uit de volgende modules. Dit betekent een volledige aanpassing van de huidige structuur.

- 1. Startpagina:** Gangbare informatie zoals bij andere handreikingen. In het bijzonder:
 - a. Uitleg over wat wel en niet vernietigen is.
 - b. Samenhang met het DUTO-raamwerk toelichten
- 2. Waarde van digitaal vernietigen:**

- a. Uitleggen aan de hand van de DUTO-driehoek van het DUTO-raamwerk waarom digitaal vernietigen van meerwaarde is. Gezien vanuit het perspectief van publieke waarde, legitimiteit en de organisatie.
- b. Beschrijven van risico's en kansen van digitaal vernietigen. Deze risico's en kansen kunnen gebruikt worden om het onderwerp tastbaar te maken voor collega's van andere vakgebieden. Dit sluit ook aan op de handreiking DUTO-risicobeoordeling,

3. Inrichten van vernietigingsproces

- a. Omschrijving van het proces van vernietiging. Welke stappen dienen doorlopen te worden om op ordentelijke wijze te vernietigen? Wie heb je op welk moment nodig in dat proces? Welke keuzes kun je maken bij de inrichting van het proces.
- b. Uitleg over de verhouding tussen een proces en een protocol. En een daarbij behorend model voor een protocol dat als leidraad kan worden gebruikt.
- c. Omschrijving van het belang van metagegevensbeheer voor het correct kunnen uitvoeren van digitaal vernietigen.
- d. Hoe kom je tot passende maatregelen voor digitaal vernietigen. Oftewel, hoe zorg je ervoor dat het niveau van maatregelen in het proces aansluit bij de waarde van informatie. Hoe werk je een DUTO-risicobeoordeling specifiek uit, als instrument bij het bepalen van de passende maatregelen die worden beschreven in een protocol.

4. Procesbeschrijving en verklaring van vernietiging

- a. Uitleg over de procesbeschrijving conform de Archiefwet 20xx. En een daarbij horend model dat als leidraad kan worden gebruikt.
- b. Uitleg over de verklaring van vernietiging conform de Archiefwet 20xx. En een daarbij horend model dat als leidraad kan worden gebruikt.

5. Uitdagingen bij digitaal vernietigen: Welke uitdagingen precies gekozen worden in deze module wordt nog bepaald na een uitvraag op KIA. Daarbij kan worden gedacht aan de volgende uitdagingen:

- a. Vernietiging van gegevens
- b. Hoe om te gaan met overheidsinformatie in applicaties zonder vernietig-functionaliteit
- c. Omgang met back-ups

6. Praktijkvoorbeelden: Welke praktijkvoorbeelden precies gekozen worden in deze module wordt nog bepaald na een uitvraag op KIA. Daarbij kan worden gedacht aan de volgende praktijkvoorbeelden:

- a. Vernietiging van gegevens
- b. Voorbeeld van een procesinrichting bij een overheidsorganisatie
- c. Vernietiging van overheidsinformatie die in meerdere contexten wordt gebruikt
- d. Vernietiging binnen personeelsadministratie
- e. Vernietiging binnen 'verweesde' legacy-systemen

Relaties met andere kennisproducten

- DUTO-Raamwerk: module 5 Vernietigen
- Handreiking Waardering en Selectie: Module Toepassen beslisregels bewaartermijnen & Afwijken beslisregels bewaartermijnen
- Risicobeoordeling voor duurzaam toegankelijke overheidsinformatie

Consultatie

Welke groepen zijn/worden geconsulteerd tijdens de ontwikkeling?
Redactiegroep extern

Openbare review

Geen openbare review

Praktijkcasussen

De laatste module bestaat uit concrete praktijkverhalen.

Beheer

De handreiking zal na oplevering actief in beheer worden genomen door het Nationaal Archief.. In die lijst staat wat nodig is om te zorgen voor samenhang.